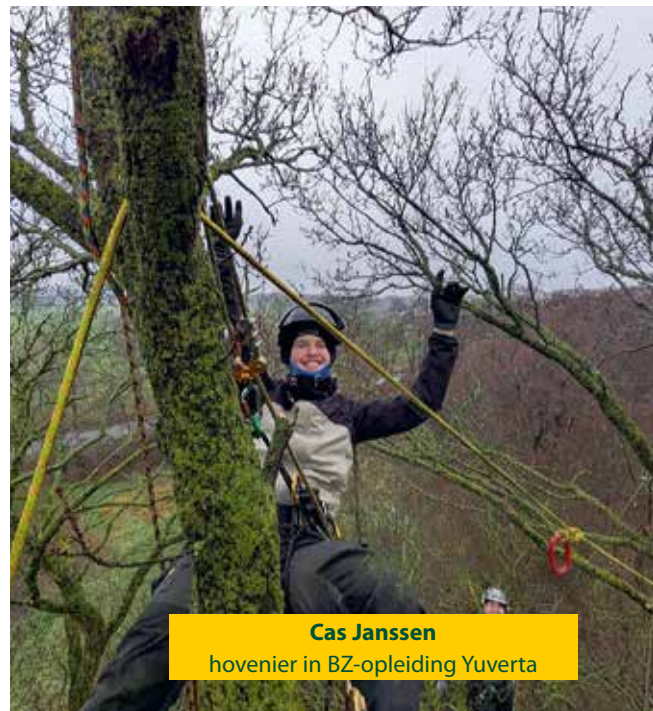

Corik Geurts
Docent Yuverta

Cas Janssen
hovenier in BZ-opleiding Yuverta

Combinatie hovenier en boomverzorgger maakt bedrijven allround en wendbaar

Boomverzorgingsopleiding bij Yuverta: specialisatie op, letterlijk en figuurlijk, hoog niveau

Hoveniers kunnen ervoor kiezen om zich te specialiseren in boomverzorging. Een logische stap: het vak boomverzorging is een inhoudelijke verdieping én waardevolle aanvulling op de brede hoveniersopleiding. Yuverta biedt een professionele opleiding tot boomverzorgger (BZ), waarmee vakmensen zich onderscheiden binnen het groen. Yuverta-docent Corik Geurts: 'De opleiding Boomverzorging is een waardevolle toevoeging voor elke groenvakman.' Vakblad de Hovenier spreekt drie Boomverzorgingsstudenten met een hoveniersachtergrond.

Auteur: Karlijn Raats

Voor jongeren die direct vanuit het vmbo willen instromen, is het belangrijk te weten dat werken met complex materieel, zoals de motorkettingzaag, hoogwerker of stronkenfrees, wettelijk pas vanaf achttien jaar is toegestaan. Ook vanuit de opleiding gezien is er een beperking: jongeren onder die leeftijd mogen deze machines alleen beroepsmatig hanteren onder strikt en continu toezicht van een begeleider. Corik Geurts, docent bij Yuverta legt uit: 'Studenten met een vmbo-diploma "kader" of "gemengd" zijn toelaatbaar op mbo3-niveau. Toch adviseert Yuverta om eerst te kiezen voor een brede basis in het groen, bijvoorbeeld via de opleiding Hovenier of Bos- en natuurbeheer. Zo ontwikkelen studenten zich fysiek én mentaal verder, en zijn ze daarna breder inzetbaar als vakman.'

Ervaringen van studenten met de specialisatie

Cas Jansen (20), werkzaam bij Van Hoogstraten Boomverzorging in Gemert, begon aan de hoveniersopleiding, maar vond daar niet

helemaal zijn plek. Tijdens de coronaperiode realiseerde hij zich dat hij vooral buiten wilde zijn, werken met zijn handen. 'Ik woon buitenaf, in Liessel bij Deurne. De link met natuur en buitenwerk was snel gelegd. Na mijn eerste gesprek bij Yuverta Eindhoven wist ik eigenlijk meteen dat ik boomverzorgger wilde worden. Toch moest ik eerst beginnen met de hoveniersopleiding, omdat boomverzorging als specialisatie op het hoveniersvak wordt gezien.' Uiteindelijk besloot Jansen na het eerste leerjaar binnen de hoveniersopleiding, in overleg met Yuverta, over te stappen naar de boomverzorgingsopleiding. Inmiddels heeft hij bijna zijn tweede leerjaar achter de rug. Alhoewel zijn hart ligt bij de boomverzorging, snapt hij goed dat de hoveniersopleiding een goede basis kán vormen. 'Het is fijn als je plantenkennis hebt of weet hoe je iets repareert in de tuin. Maar voor boomverzorging is het niet per se noodzakelijk. Het is eigenlijk een vak op zich, méér dan alleen een specialisatie.' Jansen merkt dat er binnen het werkveld steeds meer vraag komt naar boomkennis.

Jesse Oosse
hovenier in opleiding Yuverta

‘Ik ken meerdere zzp’ers die zowel als hovenier als boomverzorger werken. Ideale combinatie. Ze doen het tuinonderhoud en worden ingeschakeld voor specialistische boomklussen. Je hoeft het hovenierswerk er niet bij te doen, maar het kán wel. De toekomst van het vak wordt ook steeds toegankelijker: er komen voortdurend nieuwe technieken bij die het werk fysiek minder zwaar maken.’

Inzicht in de boom en zijn groeiomgeving

Wat Jansen interessant vindt aan het vak, is dat het bomenvak sinds zijn geboorte drastisch is veranderd. ‘Vóór de tijd van Shigo noemden ze ons vak nog boomchirurgie. Tegenwoordig zorgen we echt voor de boom. Wij stáán voor die boom. Zo denkt de moderne boomverzorger verder na dan alleen aan de kroon. ‘Je leert hoe een boom functioneert, hoe hij groeit, hoe belangrijk de bodem is. De boom moet het van onderaf hebben. Dat vind ik echt interessant,’ zegt hij.

Bij het Yuverta-event Midzomernacht staat bodemverbetering centraal, met name pneumatisch beluchten (ploffes), een techniek die steeds vaker wordt ingezet. ‘Bij het bedrijf waar ik werk, huren ze daarvoor specialisten in als dat nodig is. Het is logisch dat de opleiding hier veel aandacht aan besteedt, want in de praktijk zie je hier steeds meer vraag naar.’

Combinatie hovenier-boomverzorging

Jesse Oosse (25 jaar) werkt in de buitendienst bij de gemeente Schouwen-Duiveland en rondde eerder een mbo4-opleiding tot hovenier af, inclusief leidinggevende kwalificatie. Nu volgt hij de mbo3-opleiding Boomverzorging. ‘De boomverzorgingsopleiding is ontzettend leer-

zaam. Alles is nieuw voor mij, op ongeveer de helft van het bomensortiment na: klimtechniek, snoei, verplanten, bodem en groeiplaats. Het is echt een ander vak dan dat van hovenier.

‘Bij de gemeente werk ik voornamelijk vanuit de hoogwerker om het snoeien van bomen uit te voeren. De meerwaarde van de opleiding boomverzorging is de afwisseling, waaronder kennis over de bomen en hun groeiplaats, klimtechnieken en het werken met zware machines.’

Techniek en veiligheid staan centraal

Veiligheid in het werk staat voorop; dat leert elke boomverzorgingsstudent van meet af aan. ‘Op de opleiding leren ze ons dat iedereen een boom kan snoeien of omzagen, maar dat het een vak is om dat veilig voor jezelf en de omgeving én op de juiste manier te doen,’ zegt Oosse. ‘Wij leren risicoassessments te maken, zodat je eerst goed nadenkt en op basis van een plan te werk gaat, waardoor je van tevoren voor 99 procent zeker weet dat er niks fout kan gaan. Er is geen enkele boomverzorger die ongezekerd een boom in klimt of zijn materiaal niet op orde heeft. Goede voorbereiding wordt er in de opleiding zo ingepeperd.’ Jansen legt uit hoe de technieken zich ontwikkeld hebben die het werk minder intensief maken: ‘Vroeger gebruikte je de prusikknoop.

Dan moest je jezelf omhoog hijsen en telkens je knoop doorschuiven. Tegenwoordig gebruiken we *single rope technique* (SRT)-systemen. Dan gooi je een dun lijntje in de boom, daar maak je je klimlijn aan vast, en met behulp van voetklemmen, een kniehaak en je gordel klim je als het ware naar boven. Voorbeelden van veelgebruikte materialen zijn de ZIGZAG van Petzl, primair bruikbaar voor *double rope technique* (DRT) en in combinatie met de Petzl CHICANE geschikt voor SRT. Maar ook andere innovaties, zoals de modulaire Notch Rope Runner Pro, of Rope Wrench, gebruikt in combinatie met een klimgordel en klimgreep. Beide zijn toe te passen in de SRT.’

Groeien in het vak door examens en wedstrijden

Jansen en Oosse hebben inmiddels hun eerste leerjaar afgerond en bereiden zich voor op de examens van het tweede leerjaar in Boxtel. De examens omvatten de onderdelen klimmen, begeleidingssnoei, het (ver)planten van bomen, een theoretisch gedeelte en sortimentskennis. Niet alleen de opleiding biedt kennis en techniek, maar ook kunnen studenten groeien in hun vak door het meedoen aan klimwedstrijden, zoals het NK Klimmen op 15, 16 en 17 mei. Voor studenten is er een aparte wedstrijd-

Thijs van de Velde
hovenier in BZ-opleiding Yuverta

**‘Bij twijfel, doen!
Er is twee keer zoveel
werk als dat er
boomverzorgers zijn’**

categorie NK Klimmen, waar Jansen aan deelneemt. Jansen: ‘Onze leraar Harry Verbeek, die ook meedoet aan het NK Klimmen, organiseert speciale trainingsdagen. Daaraan doe ik mee om extra te trainen voor de klimwedstrijd, zodat ik optimaal voorbereid ben.’

Afwisseling en vrijheid

Thijs van de Velde (21) begon als hovenier, maar zijn hart lag altijd bij boomverzorging. ‘Ik kijk nu met heel andere ogen naar bomen. Hoe ze groeien, hoe oud ze worden. Ze zijn getuigen van de geschiedenis.’ Zijn hoveniersopleiding was waardevol, vooral vanwege de omgang met klanten. Die ervaring past hij nu toe in zijn eigen bedrijf Tuinman Thijs. Boomverzorging vraagt volgens Van de Velde niet alleen fysieke kracht, maar vooral scherpzint: ‘Je moet constant alert zijn. In een boom kun je niet kletsen, zoals hoveniers op de grond.

Een foutje is zo gemaakt.’ Wat het vak voor hem bijzonder maakt? De afwisseling én de vrijheid. ‘Er is niks zoals het uitzicht als je hoog in een boom hangt.’

Iedereen, ook zij-instromers, welkom

De opleiding trekt ook veel zij-instromers uit andere beroepen. Geurts: ‘Vaak zijn ze dertig plus, fysiek optimaal sterk, en brengen ze levenservaring en een bewuste keuze voor boomverzorging mee. Zij kunnen direct starten aan de boomverzorgingsopleiding zonder eerst de hoveniersopleiding te doen, zoals scholieren die als zestien- of zeventienjarige direct van het vmbo af komen. We hebben zij-instromers verwelkomt uit de geestelijke gezondheidszorg, een ex-militair, zelfs een voormalige fietsenmaker. Ze hebben allemaal hun eigen reden en zijn heel bewust met hun keuze bezig.’ Op de vraag of je fysiek sterk moet zijn om het vak boomverzorging ook op de lange termijn te kunnen uitoefenen, antwoordt Oosse: ‘Het draait vooral om techniek. Je moet tactisch werken. Ik klim meestal met een *double loop*-systeem, blijf boven tot de boom klaar is. Zo hoef je niet telkens omhoog. Ik deel de boom op in hoeken zodat ik veel vanuit één positie kan doen en minimaal hoef te stijgen of dalen.’

Bij twijfel, zeker doen

Oosse, Jansen en Van de Velde raden de boomverzorgingsopleiding bij Yuverta zeker aan voor hoveniers die zich willen specialiseren. Oosse: ‘Het is een handige aanvulling, een waardevol diploma, en ontzettend leuk werk. Wil je je als werkgevend hovenier specialiseren in boomverzorging, dan is daar qua materieel uiteraard een investering voor nodig, maar het betaalt zich terug omdat je dan een echt allround bedrijf bent dat bovendien zijn gespecialiseer-

de medewerkers ook kan laten inhuren.’ Van de Velde beaamt dat. Hij raadt met name middelgrote hoveniersbedrijven aan, vanaf ongeveer zes tot acht medewerkers, om te investeren in een of twee gespecialiseerde boomverzorgers. ‘Je hebt iemand nodig in de boom én iemand op de grond die ook kan klimmen voor een redding als het misgaat, want reddingsklimmen is essentieel; dat leren wij ook in onze opleiding. De eerste minuten bij een ongeval maken het verschil.’ Voor studenten is een middelgroot bedrijf volgens Van de Velde ook ideaal om ervaring op te doen. ‘Die hebben voldoende werk in bomen én budget voor goed klimgereedschap. Een basisset kost al snel 1500 tot 2000 euro, en dan heb je nog niks bijzonders.’ Zijn advies? ‘Als je twijfelt als bedrijf, doe het. Er is twee keer zoveel werk als dat er boomverzorgers zijn.’

**‘Er is niks zoals
het uitzicht als
je hoog in een
boom hangt’**

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!